มูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และกระทรวงการต่างประเทศ

แถลงข่าว
ผลการตัดสินรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2569
****

วันนี้ (26 พฤศจิกายน 2569) เวลา 13.30 น. **ศาสตราจารย์นายแพทย์กีรติ เจริญชลวานิช** คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ในฐานะรองประธานมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์ **ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณนายแพทย์สุพัฒน์ วาณิชย์การ** เลขาธิการมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์ **นางสาวใจไทย อุปการนิติเกษตร** อธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ มูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์ และ**ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. นายแพทย์ประสิทธิ์ วัฒนาภา** ประธานคณะกรรมการรางวัลนานาชาติ มูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ร่วมกันแถลงผลการตัดสินผู้ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลครั้งที่ 35 ประจำปี 2569 ณ ห้องสมเด็จพระบรมราชชนก ตึกสยามินทร์ ชั้น 2 โรงพยาบาลศิริราช

ผู้ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2569

สาขาการแพทย์ ได้แก่ 1. **ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ยัน เอ.เอ็ม. เดอเพรซท์**
(Professor Docter Jan A.M. Deprest, M.D., Ph.D)
จาก **ราชอาณาจักรเบลเยียม**

2. **ศาสตราจารย์ นายแพทย์กุลวี เนตรมณี**
(Professor Docter Koonlawee Nademanee, M.D.)
จาก **ราชอาณาจักรไทย**

สาขาการสาธารณสุข ได้แก่ **ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.ฮวน เอ. ริเวรา ดอมมาร์โก**
(Emeritus Professor Docter Juan A. Rivera Dommarco, M.S., PhD)
จาก **สหรัฐเม็กซิโก**

(รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

ในปีนี้ มีผู้ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2569 รวมทั้งสิ้น 106 ราย จาก 32 ประเทศ อีกทั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการได้พิจารณากลั่นกรอง และคณะกรรมการรางวัลนานาชาติ ได้นำรายชื่อของผู้ได้รับการเสนอชื่อระหว่างปี 2566 – 2568 มาพิจารณาร่วมด้วย และนำเสนอต่อคณะกรรมการมูลนิธิฯ ซึ่งสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นประธาน พิจารณาตัดสินเป็นขั้นสุดท้ายเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2569

ในระยะเวลา 34 ปี ที่ผ่านมา มีบุคคลหรือองค์กรได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลรวม 100 รายเป็นคนไทย 4 ราย ได้แก่ **ศาสตราจารย์นายแพทย์ประสงค์ ตู้จินดา** จากการศึกษาผลกระทบของเชื้อไวรัสเด็งกี่ ต่อความพิการของร่างกายเด็กที่ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก รับร่วมกับ**ศาสตราจารย์แพทย์หญิงสุจิตรา นิมมานนิตย์** จากการจำแนกความรุนแรงของโรคไข้เลือดออก ได้รับพระราชทานรางวัลในสาขาการแพทย์ ประจำปี 2539 และ**นายแพทย์วิวัฒน์ โรจนพิทยากร** ผู้ริเริ่มโครงการส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัย 100% ช่วยป้องกันการแพร่กระจายของโรคเอดส์ รับร่วมกับ**นายมีชัย วีระไวทยะ** ผู้ริเริ่มวิธีการสื่อสารรณรงค์เผยแพร่การใช้ถุงยางอนามัย ได้รับพระราชทานรางวัลในสาขาการสาธารณสุข ประจำปี 2552

มีผู้ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลจำนวน 6 ราย ซึ่งต่อมาได้รับรางวัลโนเบลจากผลงานเดียวกัน ได้แก่

ศาสตราจารย์แบรี่ เจมส์ มาแชล จากออสเตรเลีย ได้รับพระราชทานรางวัลในสาขาการสาธารณสุข ประจำปี 2544 จากการค้นพบเชื้อแบคทีเรีย เฮลิโคแบคเตอร์ ไพลอรี่ เป็นสาเหตุของโรคแผลในกระเพาะอาหาร ต่อมา ได้รับรางวัลโนเบล สาขาการแพทย์ ในปี 2548

ศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์ฮารัลด์ ซัวร์ เฮาเซ่น จากเยอรมนี ได้รับพระราชทานรางวัลรางวัลในสาขาการสาธารณสุข ประจำปี 2548 จากการค้นพบเชื้อไวรัสที่เป็นสาเหตุของมะเร็งปากมดลูก ต่อมา ได้รับรางวัลโนเบลสาขาการแพทย์ ประจำปี 2551

ศาสตราจารย์ซาโตชิ โอมูระ จากญี่ปุ่น ได้รับพระราชทานรางวัลรางวัลในสาขาการแพทย์ ประจำปี 2540 จากผลงานการศึกษาวิจัยจุลชีพชนิด สเตรฟโตมัยซีส เอเวอร์มิติลิต จนสามารถสังเคราะห์ยา ivermectin เพื่อใช้รักษาและป้องกันโรคตาบอดจากพยาธิและโรคเท้าช้าง ต่อมา ได้รับรางวัลโนเบล สาขาการแพทย์ ประจำปี 2558

ศาสตราจารย์ตู โยวโยว จากจีน เป็นสมาชิกของกลุ่ม China Cooperative Research Group on Qinghaosu and its Derivatives as Antimalarials ได้รับพระราชทานรางวัลรางวัลในสาขาการแพทย์ประจำปี 2546 จากการศึกษาสารสกัดชิงเฮาซูจนสามารถพัฒนาเป็นยารักษาโรคมาลาเรีย ต่อมา ได้รับรางวัลโนเบล สาขาการแพทย์ ประจำปี 2558

เซอร์เกรกอรี พอล วินเทอร์ จากสหราชอาณาจักร ได้รับพระราชทานรางวัลในสาขาการแพทย์ ประจำปี 2559 จากการพัฒนาเทคโนโลยีในการสร้าง และดัดแปลงโมเลกุลของแอนติบอดีให้มีประสิทธิภาพสูงและลดความเป็นสิ่งแปลกปลอม (Antibody Humanization) นำไปสู่ความก้าวหน้าในการพัฒนายากลุ่มใหม่ จากชีวโมเลกุลซึ่งมีประโยชน์อย่างมากในการรักษาโรค ต่อมา ได้รับรางวัลโนเบล สาขาเคมี ประจำปี 2561

ศาสตราจารย์ ดร.กอตอลิน กอริโก จากฮังการี / สหรัฐอเมริกา และ**ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ดรูไวส์แมน** จากสหรัฐอเมริกา ได้รับพระราชทานรางวัลในสาขาการแพทย์ ประจำปี 2564 จากการศึกษาวิจัยวัคซีนโควิด-19 ชนิดเมสเซนเจอร์อาร์เอนเอ ซึ่งเป็นวัคซีนที่ได้ถูกพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วตอบสนองกับการระบาด ทำให้สามารถลดการติดเชื้อและการเจ็บป่วยรุนแรง อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุมการระบาดในประเทศต่างๆ ทั่วโลก เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัย และชีวิตผู้ป่วยหลายร้อยล้านคนทั่วโลก ต่อมา ได้รับรางวัลโนเบลสาขาการแพทย์ ประจำปี 2566

รางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล เป็นรางวัลที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งขึ้น เพื่อถวายเป็นพระราชานุสรณ์แด่สมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ในโอกาสจัดงานเฉลิมฉลอง 100 ปี แห่งการพระราชสมภพ 1 มกราคม 2535 ดำเนินงานโดยมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นองค์ประธาน มอบรางวัลให้แก่บุคคลหรือองค์กรทั่วโลกที่มีผลงานดีเด่นเป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติ ทางด้านการแพทย์ 1 รางวัล และด้านการสาธารณสุข 1 รางวัล เป็นประจำทุกปีตลอดมา แต่ละรางวัลประกอบด้วย เหรียญรางวัล, ประกาศนียบัตร และเงินรางวัล 100,000 เหรียญสหรัฐ

****

ผู้ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2569

<u>สาขาการแพทย์</u>

ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ยัน เอ.เอ็ม. เดอเพรซท์

(Professor Docter Jan A.M. Deprest, M.D., Ph.D)

ภาควิชาสูตินรีเวชวิทยา มหาวิทยาลัยคาทอลิก เลอเว่น (เคยู เลอเว่น) ราชอาณาจักรเบลเยียม

และ มหาวิทยาลัยคอลเลจ ลอนดอน (ยูซีแอล) สหราชอาณาจักร

ราชอาณาจักรเบลเยียม

ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ยัน เอ.เอ็ม. เดอเพรซท์ เป็นสูตินรีแพทย์ สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิตและการฝึกอบรมแพทย์เฉพาะทางสาขาสูติศาสตร์และนรีเวชวิทยาจากมหาวิทยาลัยคาทอลิกเลอเว่น (KU Leuven) ราชอาณาจักรเบลเยียม จากนั้นได้ศึกษาต่อยอดด้านเวชศาสตร์เชิงกรานสตรีและศัลยกรรมตกแต่งทางเดินปัสสาวะ (urogynaecology) จากสหราชอาณาจักร และด้านการรักษาทารกในครรภ์ ณ ศูนย์การแพทย์มหาวิทยาลัยไลเดิน (Leiden University Medical Center) ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ต่อมาสำเร็จการศึกษาดุษฎีบัณฑิตทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ จากเคยู เลอเว่น ปัจจุบันเป็นศาสตราจารย์ภาควิชาสูตินรีเวชวิทยา มหาวิทยาลัยคาทอลิท เลอเว่น (เคยู เลอเว่น) ราชอาณาจักรเบลเยียม และ มหาวิทยาลัยยูนิเวอร์ซิตี้คอลเลจ ลอนดอน (ยูซีแอล) สหราชอาณาจักร

ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ยัน เอ.เอ็ม. เดอเพรซท์ มีบทบาทสำคัญในการ**พลิกโฉมการผ่าตัดทารกในครรภ์** จากหัตถการที่ใช้การรักษาเฉพาะรายและเป็นทางเลือกสุดท้ายในการรักษา ไปสู่ศาสตร์ทางการแพทย์ที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์รองรับอย่างเข้มแข็ง มีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ป่วยที่ชัดเจน ตลอดจนวิธีการและแนวทางการรักษาที่เป็นมาตรฐาน จากการผ่าตัดเปิดหน้าท้องที่มีความเสี่ยงและภาวะแทรกซ้อนสูง มาสู่การผ่าตัดผ่านกล้องทารกในครรภ์ (Fetoscopic procedures) ที่มีการรุกล้ำน้อย (Minimally invasive surgery) ความแม่นยำสูง ได้แก่ การรักษา**ภาวะแฝดถ่ายเทเลือด** (twin-to-twin transfusion syndrome), **การรักษาภาวะไส้เลื่อนกระบังลมแต่กำเนิด**ชนิดรุนแรง, การรักษาภาวะกระดูกสันหลังไม่ปิด (spina bifida), ภาวะผนังหน้าท้องไม่ปิดแต่กำเนิด (gastroschisis), ความผิดปกติของหลอดเลือดดำกาเลน (vein of Galen malformation) และภาวะอุดกั้นท่อปัสสาวะของทารกในครรภ์ (fetal bladder outlet obstruction) ความมุ่งมั่นในการพัฒนานวัตกรรมอย่างไม่หยุดยั้งของท่านได้ขยายขอบเขตความเป็นไปได้ในการรักษาทารกตั้งแต่อยู่ในครรภ์ โดยมุ่งหวังให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุดแก่ทั้งมารดาและทารก

นอกเหนือจากความสำเร็จด้านการแพทย์และการวิจัยแล้ว ศาสตราจารย์ เดอเพรซท์ ยังมีคุณูปการอันสำคัญยิ่งใน**ฐานะครูและผู้สร้างบุคลากรทางการแพทย์** ท่านได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ ประสบการณ์ และสร้างแรงบันดาลใจแก่สูตินรีแพทย์ที่รักษาทารกในครรภ์และนักวิจัยรุ่นต่อรุ่น ซึ่งจำนวนมากได้ก้าวขึ้นเป็นผู้นำทางวิชาการและริเริ่มจัดตั้งศูนย์การรักษาทารกในครรภ์ในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ด้วยความมุ่งมั่นในการสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ การส่งเสริมความคิดริเริ่มอย่างอิสระ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ คุณูปการของท่านจึงแผ่ขยายไปไกลกว่าความสำเร็จของผลงานวิจัยและการรักษาของท่านเอง

ผลงานของ**ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ยัน เอ.เอ็ม. เดอเพรซท์** แพทย์นักวิจัยผู้มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับนานาชาติ ด้วยผลงานอันโดดเด่นในการบุกเบิกนวัตกรรมทางการแพทย์ วิสัยทัศน์อันก้าวไกล และความมุ่งมั่นอุทิศตนเพื่อพัฒนาศาสตร์แห่งการรักษาทารกในครรภ์อย่างต่อเนื่อง ผลงานของท่านได้ก่อให้เกิดความก้าวหน้าอย่างยิ่งต่อวงการการรักษาทารกในครรภ์ และนำมาซึ่งการเพิ่มโอกาสรอดชีวิตและยกระดับคุณภาพชีวิตของเด็กและครอบครัวหลายร้อยล้านคน ทั่วโลก

ผู้ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2569

สาขาการแพทย์

ศาสตราจารย์ นายแพทย์กุลวี เนตรมณี

(Professor Docter Koonlawee Nademanee, M.D.)

ผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านการวิจัยหัวใจเต้นผิดจังหวะ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์พิเศษ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ราชอาณาจักรไทย

ศาสตราจารย์ นายแพทย์กุลวี เนตรมณี เป็นแพทย์และนักวิทยาศาสตร์ชาวไทยผู้มีชื่อเสียงในระดับนานาชาติ และเป็นผู้บุกเบิกด้านสรีรวิทยาไฟฟ้าหัวใจ สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตร์บัณฑิตจากคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝึกอบรมเฉพาะทางด้านโรคหัวใจและสรีรวิทยาไฟฟ้าหัวใจจากมหาวิทยาลัย ยูซีแอลเอ นครลอสแองเจลิส สหรัฐอเมริกา จบแล้วดำรงตำแหน่งทางวิชาการในมหาวิทยาลัยชั้นนำหลายแห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ณ นครลอสแองเจลิส, มหาวิทยาลัยโคโลลาโด และมหาวิทยาลัยเซาเทิร์น แคลิฟอร์เนีย ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านการวิจัยหัวใจเต้นผิดจังหวะ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และอาจารย์พิเศษ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เป็นเวลาหลายทศวรรษที่ “ภาวะไหลตาย” (Sudden Unexpected Nocturnal Death Syndrome: SUNDS)” เป็นหนึ่งในปริศนาทางการแพทย์ที่สำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บุคคลวัยหนุ่มที่ดูแข็งแรงสามารถเสียชีวิตกะทันหัน โดยมักเกิดขึ้นขณะนอนหลับและไม่สามารถระบุสาเหตุได้ **ศาสตราจารย์ นายแพทย์**

กุลวี ได้บุกเบิกการศึกษาความผิดปกติทางไฟฟ้าของหัวใจที่สัมพันธ์กับการเสียชีวิตดังกล่าว และช่วยพิสูจน์ความเชื่อมโยงกับกลุ่มอาการบรูกาดาและโรคหัวใจเต้นผิดจังหวะที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมอื่น ๆ ผลงานนี้ได้เปลี่ยนภาวะที่เคยเป็นปริศนาให้กลายเป็นโรคหัวใจที่สามารถตรวจวินิจฉัยได้ ช่วยให้แพทย์สามารถค้นหาผู้ที่มีความเสี่ยง ตรวจคัดกรองสมาชิกในครอบครัว และวางแนวทางเพื่อป้องกันการเสียชีวิตกะทันหันจากโรคหัวใจ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์กุลวี เนตรมณี ได้นำองค์ความรู้ดังกล่าวไปสู่การรักษาที่ช่วยชีวิตผู้ป่วย การศึกษา DEBUT Trial (Defibrillator versus Beta-Blockers for Unexplained Death in Thailand) แสดงถึงประโยชน์ของเครื่องกระตุกหัวใจอัตโนมัติชนิดฝังในร่างกาย (implantable cardioverter-defibrillator) ในผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตจากภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะโดยไม่ทราบสาเหตุ ต่อมาท่านได้ค้นพบบริเวณเนื้อเยื่อหัวใจที่เป็นต้นกำเนิดของภาวะหัวใจห้องล่างเต้นพริ้ว (ventricular fibrillation) ในผู้ป่วยกลุ่มอาการบรูกาดา และบุกเบิกการรักษาด้วยสายสวนเพื่อจี้ทำลายบริเวณดังกล่าว เพื่อป้องกันการเกิดภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะรุนแรงซ้ำ

การศึกษา BRAVE (Brugada Syndrome Ablation for the Prevention of Ventricular Fibrillation) Trial ได้ให้หลักฐานจากการวิจัยแบบสุ่มที่สนับสนุนการรักษาด้วยสายสวนในผู้ป่วยกลุ่มอาการบรูกาดา นับเป็นความต่อเนื่องอันโดดเด่นตั้งแต่การสังเกตทางคลินิก การค้นพบกลไกของโรค ไปจนถึงการพัฒนาและพิสูจน์ผลของวิธีการรักษา ผลงานเหล่านี้มีอิทธิพลต่อเวชปฏิบัติด้านสรีรวิทยาไฟฟ้าหัวใจในระดับนานาชาติ และช่วยยกระดับการดูแลผู้ป่วยและครอบครัวที่มีความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตกะทันหันจากโรคหัวใจ

จากจุดเริ่มต้นในการศึกษาปัญหาภาวะไหลตายในประเทศไทย ผลงานของ**ศาสตราจารย์ นายแพทย์กุลวี เนตรมณี** ได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในระดับโลก ทั้งด้านความเข้าใจ การป้องกัน และการรักษาภาวะเสียชีวิตกะทันหันจากโรคหัวใจ ด้วยผลงานบุกเบิกที่ช่วยอธิบายพื้นฐานทางหัวใจของกลุ่มอาการ SUNDS การพัฒนาความรู้และการรักษากลุ่มอาการบรูกาดา ตลอดจนการริเริ่มแนวทางการรักษาที่ช่วยป้องกันการเสียชีวิต ศาสตราจารย์ นายแพทย์กุลวี เนตรมณี ได้สร้างคุณูปการอย่างลึกซึ้งต่อวงการเวชศาสตร์โรคหัวใจ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ป่วยและครอบครัวหลายร้อยล้านคนทั่วโลก

ผู้ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2569

สาขาการสาธารณสุข

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.ฮวน เอ. ริเวรา ดอมมาร์โก

(Emeritus Professor Docter Juan A. Rivera Dommarco, M.S., PhD)

ศาสตราจารย์นักวิจัย และอดีตผู้อำนวยการสถาบันสาธารณสุขแห่งชาติ

สหรัฐเม็กซิโก

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.ฮวน เอ. ริเวรา ดอมมาร์โก สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สหรัฐเม็กซิโก ปริญญาโท และปริญญาเอก จากมหาวิทยาลัยคอร์แนล สหรัฐอเมริกา ทำงานเป็นอาจารย์และนักวิจัยประจำสถาบันสุขภาพแห่งชาติ สหรัฐเม็กซิโก เคยเป็นผู้อำนวยการของสถาบันสุขภาพแห่งชาติ สหรัฐเม็กซิโก ระหว่างปี ค.ศ.2017 – 2022 ปัจจุบันเป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณ และนักวิจัยประจำสถาบันสุขภาพแห่งชาติ สหรัฐเม็กซิโก

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.ฮวน เอ. ริเวรา ดอมมาร์โก ได้พิสูจน์ให้เห็นว่าวิทยาศาสตร์ที่เข้มงวดและใช้อย่างเคร่งครัดตามหลักการ สามารถเปลี่ยนแปลงสุขภาพของคนในโลกนี้ได้ ท่านได้คลี่คลายความสัมพันธ์ระหว่างความยากจน ภาวะทุพโภชนาการ และพัฒนาการวัยเด็ก โดยข้อมูลเชิงประจักษ์ของการพัฒนาการเด็กช่วงเวลา 1,000 วันแรกหลังคลอด การศึกษาติดตามประเมินผลลัพธ์ของกลุ่มตัวอย่าง (Cohort Study) เป็นเวลานานถึง 50 ปี ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปี ค.ศ. 2017 โดยทดลองในสองกลุ่มตัวอย่างระหว่างปี ค.ศ. 1969–1977 ได้แก่ ก) กลุ่มทดลองที่ได้รับอาหารเสริมพลังงานและโปรตีนสูง เปรียบเทียบกับ ข) กลุ่มควบคุมที่ได้รับอาหาร

เสริมพลังงานต่ำและไม่มีโปรตีน ในประชากร 3 กลุ่ม ได้แก่ หญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร และเด็กอายุต่ำกว่า 7 ปี พร้อมทั้งให้ความรู้ด้านสุขภาพและการสนับสนุนระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

ผลลัพธ์ที่ได้แสดงพัฒนาการของทารกในครรภ์ดีขึ้นในกลุ่มทดลอง อัตราการรอดชีวิตมากกว่าการเจริญเติบโตที่สมบูรณ์และรวดเร็วในวัยแรกเริ่ม สติปัญญา ผลการเรียน และทักษะด้านต่างๆ ดีกว่า รวมทั้งการก้าวสู่วัยผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพดี เป็นประชากรรุ่นใหม่ที่แข็งแรงยิ่งขึ้น ผลงานของท่านได้มีส่วนช่วยสนับสนุนกรอบการดูแลเด็ก (Nurturing Care Framework) ขององค์การอนามัยโลกและยูนิเซฟ (WHO–UNICEF) ตลอดจนกรอบการลงทุนในเด็กวัยแรกเริ่มของธนาคารโลก (World Bank)

เพื่อรับมือกับวิกฤตการณ์โรคอ้วน งานวิจัยของท่านได้แสดงให้เห็นถึงบทบาทอันทรงพลังของมาตรการทางภาษีในการจัดการกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อภาวะน้ำหนักเกิน ควบคู่ไปกับการออกกฎระเบียบและข้อแนะนำการบริโภคอาหาร การผลักดันและประเมินผลอย่างเข้มงวดต่อการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มผสมน้ำตาลในเม็กซิโกจนประสบความสำเร็จ หลักฐานเชิงประจักษ์ถึงผลกระทบทางสุขภาพและเศรษฐกิจนั้น มีอีก 44 ประเทศ ที่ออกกฎหมาย ภาษีน้ำหวาน 2 ปี หลังการดำเนินการในสหรัฐเม็กซิโก ในปัจจุบัน งานวิจัยของศาสตราจารย์ ฮวน เอ. ริเวรา ดอมมาร์โก มุ่งเน้นการพัฒนาระบบอาหารที่ยั่งยืนผ่านเกษตรกรรมที่ยืดหยุ่นและรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ศาสตราจารย์ ดร.ฮวน เอ. ริเวรา ดอมมาร์โก ได้ให้ความสำคัญต่อกระบวนการทำงานที่ต่อเนื่องครบวงจร ได้แก่ ก)การสร้างหลักฐานเชิงประจักษ์ ข) การออกแบบนโยบายและมาตรการเชิงนโยบาย ค) การประเมินผลลัพธ์อย่างรัดกุม ทำให้มีหลักฐานใหม่ๆ เพื่อนำสู่ ง) ปรับปรุงการออกแบบมาตรการให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัยโภชนาการของประชากร นับร้อยล้านคนทั่วโลก

กำหนดการ

การประกาศผลการตัดสินผู้ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2569

วันพฤหัสบดีที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2569 เวลา 13.30 น.

ณ ห้องสมเด็จพระบรมราชชนก ชั้น 2 ตึกสยามินทร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

****

เวลา 13.00 น. - แขกผู้มีเกียรติ และสื่อมวลชนเดินทางมาถึงห้องสมเด็จพระบรมราชชนก ชั้น 2 ตึกสยามินทร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

- รับประทานอาหารว่าง

เวลา 13.30 น. - **การแถลงข่าวผลการตัดสินผู้ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2569**

- **ศาตราจารย์คลินิกเกียรติคุณนายแพทย์สุพัฒน์ วาณิชย์การ** เลขาธิการมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้ดำเนินการแถลงข่าว
- **ศาสตราจารย์นายแพทย์กีรติ เจริญชลวานิช** คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ในฐานะรองประธานมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลฯ กล่าวถึงความเป็นมาของรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล
- **นางสาวใจไทย อุปการนิติเกษตร** อธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ อธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ มูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลฯ ประกาศผลการตัดสินผู้ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2569
- **ศาตราจารย์เกียรติคุณ ดร. นายแพทย์ประสิทธิ์ วัฒนาภา** ประธานคณะกรรมการรางวัลนานาชาติมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลฯ ชี้แจงเหตุผลในการคัดเลือกผู้ที่ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2569
- ผู้แทนเอกอัครราชทูตราชอาณาจักรเบลเยียม ประจำราชอาณาจักรไทย
  - **นายคริสตอฟ การ์ดง เดอ ลิคต์บูเออร์** รองเอกอัครราชทูตราชอาณาจักรเบลเยียมประจำประเทศไทย
  - **ศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ปทุมนากุล** ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
  - **นางอิลเซ ลิเลียน เฟร์เรร์ ซิลบา** (Mrs.Ilse Lilián Ferrer Silva) เอกอัครราชทูตสหรัฐเม็กซิโก ประจำราชอาณาจักรไทย

ร่วมกล่าวความยินดี

ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณนายแพทย์สุพัฒน์ วาณิชย์การ
เลขาธิการมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์
26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2569